

VOOWOORD

Met deze Uil stellen we met betrekking tot de klimaatcrisis de vraag naar verantwoordelijkheid. De aanleiding is de opiniebijdrage *Nee, ik voel me niet schuldig als ik vlieg* van prof. Loobuyck, verschenen in *De Standaard* van 12.02.2019. De essays van Simons, Pasgang, Debaene en mezelf gaan met Loobuyck in debat in een poging tot *parrhêsia* of waarheidspreken. Daarop volgt een repliek van Loobuyck. De discussie toont de complexe gelaagdheid omtrent deze prangende vraag. Er zijn met betrekking tot de klimaatcrisis geen eenvoudige antwoorden. Onze cultuur staat voor een immense uitdaging. In een heel opmerkelijk artikel gaat Van Driessche op deze vraag verder in. Van Driessche geeft aandacht aan de roman waarvan de klimaatcrisis het thema is. Hij bespreekt John Lanchesters roman *De Muur*, waarin eilandbewoners hun eiland wegens de wassende zee metershoog hebben ommuurd en er de wacht houden. Het boek raakt een blootliggende zenuw van deze tijd. In 1989 viel *De Muur*. De klimaatcrisis, die ook gepaard gaat met sociale onrust, leidt ertoe dat mensen uit angst opnieuw muren optrekken. Muren zijn opnieuw een politiek thema. In zijn bijdrage reageert Van Driessche eveneens op Loobuycks opiniebijdrage.

Een tweede bijzondere bijdrage draagt als titel *Mijn slotwoord aan Heidegger*. Het is van de hand van Rudolf Boehm. De titel suggereert dat Boehm, als tweeënnegentigjarige, na decennialang leven en denken één en ander wil afsluiten. De tekst is gebald. Zonder zijwegen en franjes stormt de tekst af op datgene wat ertoe doet. Steeds opnieuw stelt Heidegger dat de westerse filosofie ‘de zijnsvraag’ uit het oog is verloren. Waarom gaat Heidegger zo hard in op die zijnsvraag? Boehms antwoord is dat Heidegger met deze vraag steeds wegloopt van een leven dat de moed heeft om zich te verhouden tot een kwetsbare menselijke leefwereld. Boehm heeft daarvoor een origineel argument. In een onuitgegeven cursus bespreekt Heidegger ‘de verveling’. Deze treedt dan op wanneer mensen niet meer door het leven zijn aangedaan, wanneer ze zich onttrekken aan die leefwereld. Waarom heeft Heidegger het over de verveling? Was het omdat zijn focus op de zijnsvraag hem bracht in een domein waar elk denken er niet meer toe doet? Is de ervaring van de verveling geen tegenargument voor zijn ganse filosofie? Het stuk eindigt met een originele brief van Heidegger aan Boehm.

Een derde artikel komt uit de pen van Amber De Kock, een jonge studente aan de universiteit Antwerpen. Vanuit Hannah Arendt probeert ze de materialistische breinwetenschappers van antwoord te bieden. Dit thema blijft beroeren. Met de regelmaat van de klok krijgen we teksten met deze problematiek aangeboden. Vanuit het belang ervan blijven we deze afdrukken.

Ons tijdschrift bestaat reeds veertig jaar. We worden dan ook geconfronteerd met het overlijden van auteurs die ooit in *De Uil* publiceerden. De Visscher brengt een in memoriam voor Jacques Taminiaux en Gilbert Hottois.

Rob Devos schrijft een kritische bibliografie over recente uitgaves met Marx als thema. Het betreft Walter Weyns' boek *Marx begrijpen. Een actuele inschatting van zijn denken* en de heruitgave van Marx' en Engels' *De Duitse ideologie: I. Feuerbach en drie basisteksten van Karl Marx*, uitgegeven door Vantilt. Ook Marx blijft beroeren. We sluiten af met recensies over het werk van: Dick Van Biemen, Laurens Ten Kate & Marcel Poorthuis, Ton Lemaire, Alicja Gescinska en Ann Van Sevenant.

Henk VANDAELE (Kemmel)